

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ
КАМІТЭТАЎ БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

1988

ЧАЦВЕР

13

КАСТРЫЧНІКА

№ 26(1584)

У
наступным
нумары
чытайце:

— Мы прывыклі да таго, што на шматлікіх пасяджэннях прысутныя чытаюць кнігі або займаюцца сваімі справамі. І толькі такім чынам выказваюць свае адносіны да таго, што адбываецца ў зале. Тут атмасфера была зусім іншая — зала рэагавала на ўсё імгненна. Асабліва на выступленні па старых звычаях, абмяноўчы справу. Апладысментамі заклікала закругляцца, — успамінае дэлегат XIX партыйнай канферэнцыі, другі сакратар Мінскага абкома КПБ Анатоля Мікалаевіч Бычак.

Канферэнцыя работу скончыла. Мы прагна ўдзяваліся ў прамовы дэлегатаў, з нечым згаджаліся, нешта не прымалі. І, спадзяёмся, не паставілі на гэтым вялікую кропку. Наперадзе — шмат работы. Хочацца, каб нашы словы і прамовы на VI партыйнай канферэнцыі ўніверсітэта, якой прысвечаны наступны нумар, абавязкова пратучалі ў справах.

Да партыйнай канферэнцыі

Зусім мала часу засталася да VI справаздачна-выбарнай партыйнай канферэнцыі БДУ імя У. І. Леніна. І сёння ідзе напружаная падрыхтоўка да яе. У партыйных арганізацыях факультэтаў і падраздзяленняў вядзецца размова аб задачах, якія паставіла перад камуністамі XIX Усесаюзная партканферэнцыя, а таксама аб'ектыўна і прынцыпова абмяркоўваюцца кандыдатуры членаў КПСС для выбарання іх у састаў партыйнага камітэта. Партыйныя арганізацыі ўжо правялі сход з такім парадкам дня. Сярод кандыдатур у састаў парткома БДУ: Анохіна В. С., Сцефановіч А. І. (біяфак); Зінкевіч А. І., Кучынскі А. Р., Урбан А. П., Чарняўскі А. Ф.

(НДІ ПП імя А. Н. Сеўчанкі); Жук А. І., Прымачук Л. П., Прокашава В. А., Федасенка В. С., Юрчук М. І. (мехмат); Коршук У. К., Максімава Л. П., Казакоў Ю. Л. (кафедра гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў); Рухля А. М., Шчукін Г. Л. (хімфак і НДІ ФХП); Слука А. Г., Загорская М. Г., Каваленка М. Р. (журфак); Ротман Д. Г. (ПНДЛСД); Дзенісюк Л. П., Дронь П. П., Кішкевіч А. Д. (кафедра навуковага камунізму); Зайцаў М. Я., Петушкова Я. В. (кафедра марксіска-ленінскай філасофіі гуманітарных факультэтаў); Карзюк В. І., Краснапрошын В. У. (ФПМ); Тарасевіч У. І. (АГЧ); Малевіч І. А., Андрушкевіч І. Я., Мікуловіч У. І.

(факультэт радыёфізікі і электронікі); Кузьмінава Т. М. (падрыхтоўчы факультэт); Базылеў М. І. (кафедра палітэканоміі прыродазнаўчых факультэтаў); Аўсянка Л. М. (дэканат па рабоце з замежнымі навучэнцамі); Елсукоў А. М. (кафедра марксіска-ленінскай філасофіі прыродазнаўчых факультэтаў); Аношка В. С., Манак Б. А. (геафак); Анішчак В. М., Гайсёнак В. А., Кісялеўскі Л. І., Углоў У. В., Паслядовіч М. Р. (фізфак); Шумейка М. М. (НДІ ЯП); Хахлындзіна Л. М. (кафедра гісторыі КПСС прыродазнаўчых факультэтаў); Кузьмянкоў В. П. (ІПК); Беспразванны В. В. (упраўленне).

Вылучэнне кандыдатур працягваецца.

УВАГА!

Калі жадаеце трапіць у народны студэнцкі тэатр-студыю БДУ, пастарайцеся на праслухоўванні, якое праводзіцца ў актавай зале філалагічнага факультэта (вул. Чырвонаармейская, 6), паказаць усе свае акцёрскія здольнасці і вы — удзельнік гэтага добра вядомага самадзейнага калектыву. Члены журы чакаюць вас кожны аўторак і чацвер у 19 гадзін 30 мінут.

М. ТАРАСАВА.

ЭКСПАЗІЦЫЯ ВЫСТАЎКІ

«Жывапіс, графіка-88», якая адкрылася ў выставачнай зале на вул. Машэрава, 7, складаецца з новых работ Віктара Альшэўскага, Уладзіміра Савіча, Міколы Селешчука, Валерыя Славука, Уладзіміра Толсціка, Фелікса Янушкевіча — мастакоў, якія, не губляючы імкнення да шчырай споведзі пра сваю бацькаўшчыну, працягваюць пошук асабістых шляхоў да творчай дасканаласці.

Пазбаўленыя меркантильных інтарэсаў, штампаў, мастакі ўважліва сочаць за творчасцю калег на розных шыротах, імкнуцца кожны па-свойму адчуць пульс эпохі.

М. ВАШКЕВІЧ.

ПРЫЁМ ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Я Б ПАЙШОЎ НА ФГП

Факультэт грамадскіх прафесій запрашае за... пасведчаннем. Вы не ведаеце, што гэта за факультэт і калі ён быў створаны?

Калі ласка, увага: У 1964 годзе. І працавала ў той час на ім пяць аддзяленняў: лектараў-міжнароднікаў, арганізатараў культасветработы, піянерскіх вожатых, фотакарэспандэнтаў і фізкультурна-аздараўленчай работы.

Факультэт грамадскіх прафесій дае не толькі другую грамадскую прафесію, але і садзейнічае сацыяльнай актыўнасці студэнцкай моладзі.

У гэтым навучальным годзе мы запрашаем у ШКОЛУ МАЛАДОГА ЛЕКТАРА, дзе будучы вывучацца актуальныя праблемы камуністычнага выхавання моладзі, міжнароднага

маладзёжнага руху, ідэалагічнай барацьбы, унутрысаюзнай работы ВЛКСМ, арганізацыі грамадска-палітычнай практыкі і агітацыйна-прапагандыскай работы. Мэта школы маладога лектара — фарміраванне ўсебакова развітой асобы, узброенай ведамі і навыкамі прапагандыскай і агітацыйна-масавай работы. Выпускнікі школы змогуць выступаць з лекцыямі перад насельніцтвам і студэнтамі ў час зорных паходаў, працаваць пазаштатнымі лектарамі лектарскіх груп райкомаў і абкомаў ВЛКСМ і (гэта найбольш высокі ўзровень) быць лектарамі таварыства «Веды». Таму савет школы маладога лектара, які аб'ядноўвае выкладчыкаў кафедры грамадскіх навук, прадастаўнікоў парткома, камітэта (Заканчэнне на 3-й стар.).

ШЛЯХІ ВЫПУСКНІКОЎ

Імкнуцца да немагчымага

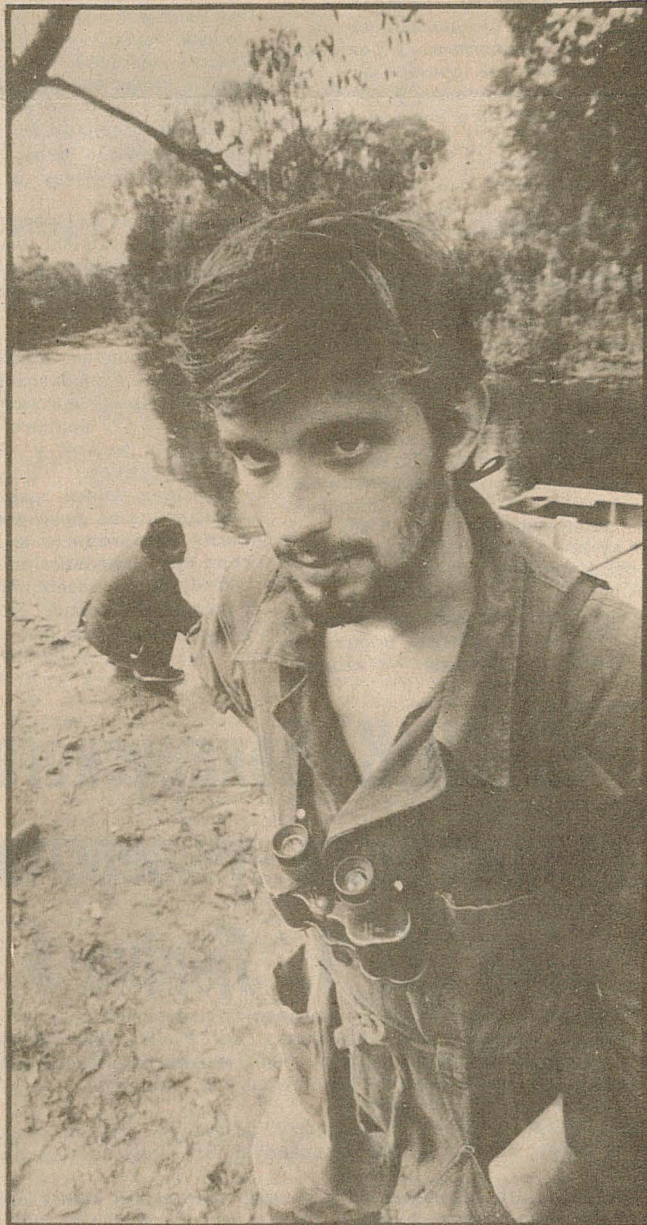
...Ціхенька стукаю, націскаю на ручку — дзверы адчыняюцца. У кватэры — нікога. На кухні сапраўдная карусель з халасцяцкага нямэтага посуду, побач з міскай уладкаваўся фотаапарат, прайгравальнік стайць прама на падлозе, і ўсюды — фота, малюнкi, фота. На канаве, на сцяне і кніжнай паліцы. Акуратна складзеныя і проста раскіданыя. Не ўтрымліваюся, пачынаю іх разглядаць, і.. знікае назаўсёды кавалак абадраных шпалер, незапрайлены ложак, рыбацкія боты, якія разлягліся амаль у цэнтры пакоя. Перад вачыма з'яўляюцца выкананыя сапраўдным майстрам работы, нечакана сустракаю добра знаёмыя — тыя, якія Ігар Бышнёў рабіў, калі абодва мы былі яшчэ студэнтамі. Ён — біяфак, я — журфака.

Сёння Ігар ужо малодшы навуковы супрацоўнік Бярэзінскага біясфернага запаведніка, актыўны карэспандэнт часопіса «Родная прырода».

Хочацца зразумець, як можа гэты чалавек сумяшчаць у сабе такую аб'якавасць да быту і філіграннасць у малюнках, некаторыя з якіх упрыгожваюць чацвёртую старонку гэтага нумара, выключнае ўменне выхапіць з жыцця прыроды імгненні, якім пазайздросцяць прафесійныя фотааніmalісты, і сапраўдны навуковы фанатызм.

Ігар Бышнёў:

— Мне часта кажуць: ты распыляешся, бярэся за што-небудзь адно і дасягнеш многага. Але як гэта ўзяцца за адно, як абмежаваць сябе? Я заўсёды стараюся цягнуцца не за тым, што змагу, а за тым, на што не зусім здольны. У паззі — гэта Пастэрнак, Цвятаева, у фотопалаванні — самыя вялікія фотамастры свету. Бывае, калі пагляджу альбомы, дзе сабраны найлепшыя здымкі звяроў, хочацца кінуць фотаапарат і больш ніколі за яго не брацца. Але прыходзіць імгненне — зноў узнікае жаданне фатаграфіаваць. Так і з малюнкамі, так і з навуковай работай. Вельмі цяжка ўсведамляць, што ты можаш мала. Перад вачыма ўвесь час стаяць лепшыя сусветныя ўзоры, і ты разумееш, што магчымасці твае абмежаваныя. У такія мінулыя вечнасцы. Мастацтва не бывае без цяжкасцей. Ёсць можа чалавек, у якога ўсё гладка, цудоўна, усё ўладкавана, зрабіць нешта значнае. І ўсё ж...

камі, так і з навуковай работай. Вельмі цяжка ўсведамляць, што ты можаш мала. Перад вачыма ўвесь час стаяць лепшыя сусветныя ўзоры, і ты разумееш, што магчымасці твае абмежаваныя. У такія мінулыя вечнасцы. Мастацтва не бывае без цяжкасцей. Ёсць можа чалавек, у якога ўсё гладка, цудоўна, усё ўладкавана, зрабіць нешта значнае. І ўсё ж...

Ігар працуе. Сядзіць над навуковым артыкулам, скача за купіны на купіну па балодзе, гадзінамі чакае ў засідцы дзівоснае імгненне. А потым марыць пра нешта няздзейснае. Я прайбываю з ім адзін дзень, але, здавалася, мінула вечнасць. Я быў ішчаслівы, што за гэты дзень у чалавечым моры знайшоўся яшчэ адзін цудоўны астравок.

Фота і тэкст
С. ПЛЫТКЕВІЧА.

З ПАДШЫЎКІ «БУ»

Хто дапамог Паўлю?

Мы чулі, напрыклад, што калісьці на нашым падрыхтоўчым факультэце вучыўся кенійскі студэнт Паўль Кімані. Ён марыў паступіць у медыцынскі інстытут. Але хлопцу цяжка давалася хімія. Ён ужо пачаў траціць веру ў свае сілы... На дапамогу да яго своечасова прыйшла студэнтка-камсамолка з хімфака Света Осіпава.

Паўль Кімані паспяхова здаў усе выпускныя экзамены і паступіў у Мінскі дзяржаўны медыцынскі інстытут, дзе і займаецца зараз. Вучыцца паспяхова, часта забягае да нас, у інтэрнат, на падрыхтоўчы факультэт.

П'ЕР Н'ЯНКІ,
студэнт падрыхтоўчага факультэта.
(«БУ», №15—16, 1966 г.).

Не наш тыпаж

«...За акадэмічную неспяховасць і неахайныя адносіны да ўніверсітэцкай маёмасці выключыць з універсітэта студэнтку другога курса фізічнага факультэта Марыю Біба». Гэта выпіска з загаду ректара — постскрыптум.

Біба брала ў чыталні падручнікі. Брала, як усе, але вяртала — не як усе. Выдзера жмут старонак, і ўжо задзёршы нос, чэша здаваць. Праўда, шпаргалкі не заўсёды дапамагалі, бо двойкі перападалі ў Бібы густа. Ды яе «аперацыі» над падручнікамі да пары да часу з рук ёй сыходзілі.

(«БУ», № 36, 1965 г.).

АД МІНУЛАГА ДА БУДУЧАГА

Кожны з тых, хто адказвае на пытанні гэтай анкеты, — у мінулым сакратар камітэта камсамола ўніверсітэта.

Кожнага з іх выбраў час. Якія камсамольскія справы, вядомыя і невядомыя нам, вызначалі яго?

Кожнаму час дыктаваў не толькі

ўчынкi, перакананні, але і памылкі. Што са здзейсненага тады яны зрабілі б інакш?

Час выбірае людзей. Але людзі вызначаюць самі сучаснасці. На якое пытанне ім самім хацелася б адказаць напярэдадні 70-годдзя камсамола?

Першы матэрыял рубрыкі чытайце на другой старонцы.

«Правда-89»

«Правда» — орган Цэнтральнага Камітэта КПСС. Яе заснаваў першым рэдактарам і вядучым публіцыстам быў У. І. Ленін. Першы нумар «Правды» выйшаў 5 мая 1912 года. З таго часу тыраж нязменна павялічваўся і выйшаў на мільённыя рубяжы. Кожны з нумароў газеты — яркая, хваляючая старонка бяспэчнага летапісу палітычнай і арганізатарскай работы партыі, рэвалюцыйнай барацьбы працоўных, станаўлення і развіцця першай у свеце дзяржавы рабочых і сялян, летапісу гераічных падзей і працоўных будняў народа — першапраходцы па нязведанаму шляху будаўніцтва сацыялізму.

Сёння «Правда» стала сапраўды масавым выданнем, з яе трыбуны гучыць голас шырокіх слаёў саветскай і прагрэсіўнай замежнай грамадскасці.

Значна ўзрос аўтарытэт газеты ў апошнія гады, калі партыя ўзяла цвёрды курс на перабудову, расшырэнне галоснасці і дэмакратызацыі. Да праўдзівага слова друкаванага органа ЦК КПСС усе больш уважліва прыслухоўваюцца не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. Аб гэтым яскрава сведчыць колькасць дзяржаў (яна, дарэчы, павялічваецца), што вывучаюць «Правду» на мовах сваіх народаў. Гэты факт — важнае пацвярджэнне вялікай цікавасці ў свеце да рэвалюцыйных працэсаў абнаўлення, якія адбываюцца ў нас.

Цэнтральнае месца на старонках газеты зоймуць матэрыялы, прысвечаныя рабоце партыі, усяго саветскага народа па выкананню рашэнняў XXVII з'езда КПСС і XIX Усесаюзнай партканферэнцыі, якія вызначылі новыя дакладныя арыенціры нашага далейшага руху курсам перабудовы. Газета працягвае размову на тэмы жыццёва важныя для партыі і краіны: аб развіцці працэсаў галоснасці, дэмакратызацыі і самакіравання ў працоўных калектывах, радыкальнай эканамічнай рэформы, новых метадаў гаспадарання ў горадзе і вёсцы, маральнага ачышчэння грамадства... Гэтыя і іншыя тэмы будучы разглядацца з пазітыву і з крытычных пазіцый. Асобае месца «Правда» адвядзе асветленню розных аспектаў сацыяльнай палітыкі партыі, якая непасрэдна датычыць інтарэсаў кожнага саветскага чалавека, возьме пад асобны кантроль пытанні жыллёвага будаўніцтва, бытавога і медыцынскага абслугоўвання насельніцтва. Рэгулярна будучы змяшчаць матэрыялы па праблемах Харчовай праграмы, школьнай рэформы, удасканалення саветскага заканадаўства.

У асветленні гэтых пытанняў рэдакцыя, як і раней, разлічвае на актыўную дапамогу чытачоў. Іх думкі, прапановы, таварыцкія парады дапамогуць рэдакцыі лепш арыентавацца і больш поўна задавальняць запыты чытацкай аўдыторыі. Письмы і водгукі працоўных на публікацыі газеты — каштоў-

ная крыніца інфармацыі, якой рэдакцыя вельмі даражыць.

Адна з галоўных задач «Правды» — усебаковы паказ і аналіз работы партыйных арганізацый — ад пярвічных да абласных і рэспубліканскіх. Як і раней, такія матэрыялы будуць друкавацца штодзень. Яны раскажуць аб жыцці камуністаў, іх паўсядзённых справах і клопатах, аб перабудове ў партыі, яе функцыях у падборы і расстаноўцы кадраў, у развіцці ініцыятывы і творчасці мас, крытыкі і самакрытыкі, у барацьбе з пустазвонствам, бюракратызмам і іншымі з'явамі, што тармоззяць працэсы абнаўлення сацыялістычнага грамадства.

У 1989 годзе рэдакцыя, улічваючы шматлікія пажаданні чытачоў, прадоўжыць публікацыю матэрыялаў пад знаёмымі вам рубрыкамі «Праўдзінскія пятніцы», «Старонкі гісторыі», «Чытач — газета», «Актуальная тэма», «Роздум аб самым надзённым», «Старонка народнага кантролю», «Старонка ўласнага карэспандэнта», «Дэмакратыя і законнасць», «Радзикальная рэформа: вопыт і праблемы», «Пытанне — адказ» і інш.

Жывы інтарэс чытачоў выклікаюць выступленні «Правды» на міжнародных тэмах. Актыўная, настойлівая знешне-палітычная дзейнасць КПСС, заснаваная на новым мысленні, навуковым, вольным ад гістарычна зжыўшых сябе стэрэатыпаў, паслядоўная барацьба партыі за разбраенне, азбараўленне міжнароднага клімату, развіццё ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з замежнымі краінамі застаецца вядучай тэмай газеты. Асобае месца на старонках «Правды» адводзіцца інфармацыі аб розных аспектах жыцця сацыялістычных краін і краін, якія развіваюцца.

Штогод, па старой добрай традыцыі, рэдакцыя звяртаецца да сваіх чытачоў з пытаннем: «Якой вы хочаце бачыць газету?» Чакаем вашых пажаданняў і на 1989 год. Пошта чытачоў — гэта адрасы для цікавых выступленняў, новых тэм і рубрык. Жывая сувязь газеты з масамі дапамагае праўдзістам лепш адчуваць пульс грамадскага жыцця, стымулюе іх журналістскую творчасць.

* Сёння «Правда» выходзіць тыражом 10 700 тыс. экзemplараў.

* Газета мае звыш ста ўласных карэспандэнтаў у краіне і за мяжой.

* «Правда» друкуецца ў 59 гарадах Саветскага Саюза.

* «Правду» атрымліваюць чытачы ў 127 краінах свету.

* За мясці ў яе 196 тысяч падпісчыкаў.

У горад Мінск газета «Правда» перадаецца па фотатэлеграфу з верасня 1966 года, а з лютага 1976 года яна друкуецца афсетным спосабам, што дазволіла не толькі палепшыць якасць друку, але і тэрміны выпуску.

Рэдакцыя газеты «Правда».

«ВЕСНІК Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна»

Працягваецца падпіска на навукова-тэарэтычны часопіс «Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна». Выходзіць ён у чатырох серыях, на кожную з якіх можна падпісацца асобна.

Першая серыя ўключае арыгінальныя артыкулы па пытаннях матэматыкі, фізікі і механікі.

Для біёлагаў, хімікаў і географіў, безумоўна, уяўляе цікакую асобна серыю, якая асвятляе распрацоўкі тэм гэтых напрамкаў навукі і практыкі.

Для тых, хто цікавіцца актуальнымі праблемамі грамадскіх навук, прызначаецца трэцяя серыя. У ёй пяць асноўных раздзелаў: гісторыя, філасофія, навуковы камунізм, эканоміка, права.

Чацвёртая серыя — адзіная ў Беларусі перыядычнае выданне па пытаннях літаратуразнаўства, мовазнаўства, журналістыкі, педагогікі і псіхалогіі. Часопіс сістэматычна знаёміць чытачоў з важнейшымі навуковымі дасягненнямі беларускіх літаратуразнаўцаў, крытыкаў, лінгвістаў, журналістаў і псіхалагаў.

Кожная серыя выходзіць тры разы ў год.

Як набыць часопіс старэйшай ВУНУ рэспублікі? Па падпісцы. Яна прымаецца без абмежаванняў усімі аддзяленнямі сувязі і грамадскімі распаўсюджвальнікамі друку.

Часопіс у рознічны продаж не паступае.

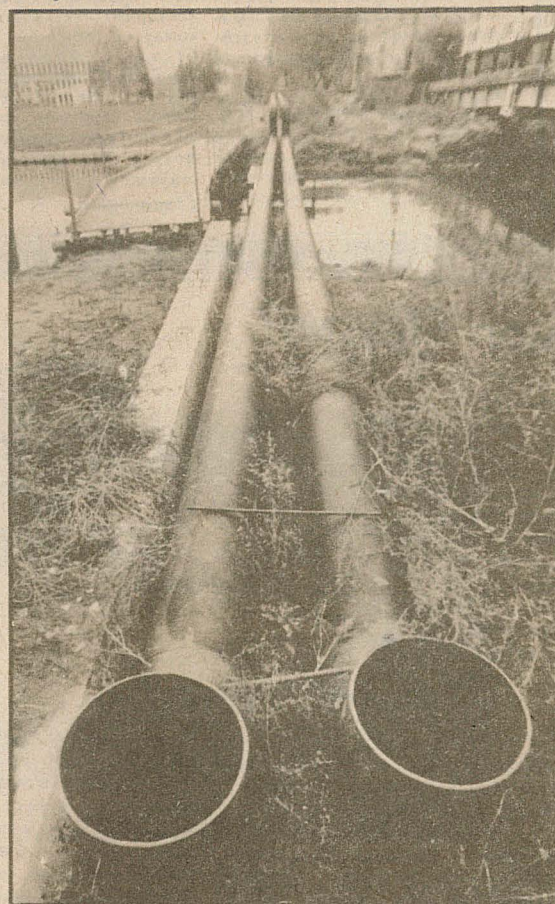

ПОЗІРК 3-ПАД БРЫВА

Патрабуецца «сталкер»

- * Справа ў трубах.
- * І дрэвы на... мастах.
- * Праход забаронены.

концыя перакідкі рабочых на іншыя будоўлі? На іх думку, відавочна, мост — аб'ект другасны, мост пачакае. Тым больш, што людзі, здаецца, крыху звыкліся. Прынамсі, ужо не турбуюць трэст, як раней, сваімі скаргамі і зая-

вамі.

— Недахоп рабочых цяпер не асноўная прычына «замарожвання» аб'екта. Уся затрымка — ў трубах для пракладкі цеплатрасы, вода- і газа-

провода. Пакуль мы іх не пракладзем, разбураць тую, што знаходзіцца на месце, нельга. Бо застаўца без вады, цяпла, газу, электраэнергіі жыхары Кастрычніцкай. Пастаўшчык неабходнага матэрыялу — упраўленне

вытворча-тэхналагічнага камплектавання — адмаўляецца выконваць свае прамыя дагаворныя абавязкі, — тлумачыць В. І. Брыкаў.

Каб жа запатрабаванні мостабудульнікоў былі непасільнымі, звышвысокімі. Патрэбна ўсяго толькі... Вось вытрымка з заяўкі:

«...Для пракладкі вода- і газаводу цеплатрасы неабходна:

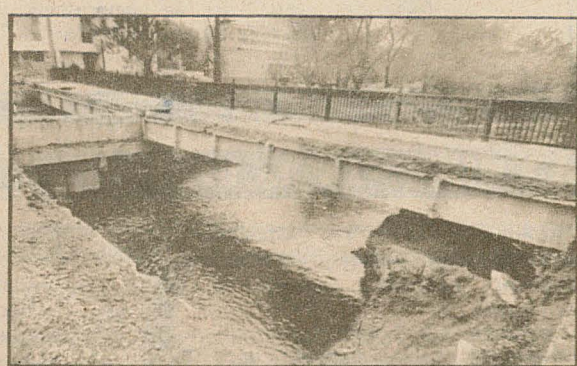
1. чыгунныя засоўкі дыяметрам 500 мм — 1 шт., 300 мм — 7 шт.
2. Стальныя трубы дыяметрам 89 мм — 85 м».

З гэтай спілай паперы прараб В. І. Брыкаў да УВТК, кожны раз адмаўлялі. Час жа няўмольна

набліжаецца да зімы, і калі да пачатку халадоў труб не будзе, то потым даведзецца адкласці пракладку, а значыць і рэканструкцыю ўсяго моста да вясны. Вельмі хацелася б пачуць меркаванне галоўнага інжынера ўпраўлення М. С. Куксачова наконт такой «перспектывы». Не ведаю толькі, наколькі кампетэнтны ў гэтай справе Міхаіл Сцяпанавіч. Ён быў на аб'екце ўсяго адзін раз і тое перад пачаткам работ. Правёў планёрку, а потым — з вачэй дамоў і з сэрца вон. Будаўніцтва выйшла з-пад кантролю. Убачыўшы, што генпадрадчыкі не надта цікавяцца мостам, вырашылі пачакаць і субпадрадчыкі — мостабудульніца ўпраўленне № 6. Па плану пачынаць свае работы яны павінны ў кастрычніку бягучага года. Прайшла палова месяца, а МБУ-6 пачае работу не спяшаецца:

— Няхай завершаць пракладку газаводу, цеплатрасы, наладзяць водазабеспячэнне, а потым прыйдзе і наша чарга.

Цікава, хто ці што ім перашкаджала працаваць адначасова? Такая магчымасць існавала і існуе. Адсутнічае толькі жаданне кіраўніцтва МБУ-6. А без зацікаўленасці, без агульных намаганняў разбурыць мост, а тым больш аднавіць яго, цяжка. Колькі часу будзе працягвацца непаразуменне паміж усімі будаўнічымі арганізацыямі, якія рэканструююць мост? А пакуль што трымцаць пажоўклым лісцем маладзенькія дрэўцы, вырашаны на месце чалавечай нядбайнасці і безгаспадарчасці. Утульна ім ля магутных жалезабетонных абломкаў, і «клапатлівых» будаўнікоў, як бачна, не спяшаюцца. Так што расціце, дрэўцы! М. ДЗЯБЕЛА, наш кар.

Успамін без аглядкі

Ці не рана яшчэ ўспамінаць?.. Здаецца, учора было. Распавядаць пра дні нашага камсамольскага юнацтва нават зараз, з вышыні сённяшняга часу, калі, здаецца, у многім ужо варта было б расставіць усе кропкі над «і», адназначна і ў нейкім мінорным тоне я не магу. Для мяне, як і для многіх, адназначна і ў нейкім мінорным тоне я не магу. Для мяне, як і для многіх, адназначна і ў нейкім мінорным тоне я не магу. Для мяне, як і для многіх, адназначна і ў нейкім мінорным тоне я не магу.

саветы, праводзіліся пампезныя злёты, пісаліся звароты, падтрымліваліся пачынанні. Запас самых высокіх слоў і эпітэтаў часам вычэрпваліся да дна. Але мы адчувалі неабходнасць злучэння слова і справы, аднаўлення іх сапраўднага сэнсу.

Былі і справы. У 1975 годзе камсамольцы ўніверсітэта на ўласны сродкі і практычна сваімі сіламі збудавалі Мемарыяльны знак у гонар загінуўшых у час Вялікай Айчыннай вайны студэнтаў і выкладчыкаў. Як нялёгка давалася такое будаўніцтва!.. Менавіта тады разгарнуўся небывалы па сваім маштабах будаўніцтваў-

скі рух, пашырылася геаграфія ЛСА. Нас хвалілі за ма-савасць, камсамольскую арганізацыю ўзнагародзілі Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР. Пасланцы ўніверсітэта ехалі будаваць школы, жылыя дамы, аб'екты сацыяльнага будаўніцтва ў краіны: ГДР, Балгарыі, Югаславіі, Польшчы. Упершыню камсамольцы БДУ змаглі сустрэцца са сваімі амерыканскімі сябрамі. Асобныя з нас «адкрывалі» для сябе Амерыку. Камітэт камсамола падтрымаў ідэю стварэння сту-

дэнцкіх навукова-даследчых лабараторый. Яны давалі вялікі эканамічны эффект, толькі зноў жа не ў поўнай меры адкрыцці выкарыстоўваліся на практыцы. Хоць... маладыя вучоныя і студэнты фізічнага факультэта працавалі ў рамках касмічных праграм «Венера-9» і «Венера-10», «Саюз — Аполон». Вялікую навукова-даследчую работу праводзілі і прадстаўнікі грамадскіх факультэтаў. Словам, мы жылі, імкнуліся ледаколам «урубіцца» ў жыццё, якія б перашкоды ні стаялі.

І ўсё ж ужо тады намячаліся тэндэнцыі прагматычнасці ў асяроддзі студэнцкага камсамола, праўда, масавага маштабу яны не набылі. Не магу пахваліцца і нашай тагачаснай самастойнасцю. Інструкцыі зверху патрабавалі весці сапраўдную вайну з «шабашнікамі», і ніякія спробы ўзаконіць іх кіраўніцтвам не прымаўся. Надакучлівае «ніз-зя» чулася з усіх бакоў. Часам апека даходзіла да

абсурду. Напрыклад, нам тактоўна прапаноўвалі замяніць назвы будаўніцтваў «Верасок», «Белая Русь», «Няміга» на больш бадзёрыя, адпавядаючыя часу. Зрэшты, адсутнасць самастойнасці — хвароба нашай камсамольскай арганізацыі даўня і не зусім вылечаная да гэтай пары. Толькі, або, дакладней, не толькі яе не хапае зараз універсітэцкай камсамоліі. У першую чаргу патрэбна бачыць самакаштоўнасць кожнага чалавека, як асобы, як творцы, як з'явы непайторнай і дэзавы, адсутнасці індывідуальнасцей, з павягай і ўвагай адносіцца да людзей нестандартнага мыслення. Не караць, не ўшчуваць камсамольцаў за нешаблонныя рашэнні, а, наадварот, заахочваць, ўзнагароджваць, калі хочаце. Абы па сумленню, па праўдзе ўсё

было. І яшчэ, зрабіць камітэт камсамола на справе арганам, які не гоніць моладзь, і нават не вядзе яе за ручку ў шчаслівае заўтра, а накіроўвае, вызначае асноўныя шляхі, гэта значыць, выконвае ролю своеасаблівага мазгавага цэнтру. На жаль, такога не было ў наш час. Сама эпоха патрабавала масавасці, строгага выканання кожнай літары інструкцыі, прымушала прынараўлівацца ісці «у нагу», трымаць крок.

— Дык якое пытанне вы задалі б сабе, аглядаючыся на пройдзены этап свайго камсамольскага дзейнасці?

— Ці зрабіў усё, што мог?

— Здаецца, зрабіў. Ды мог бы большае...

— Ці хацелася б паўтарыць?

— Хацеў бы.

— Ці шкадуе аб чым?

— Не.

У. НАВУМОВІЧ,
сакратар камітэта
камсамола ўніверсітэта
1973—1975 гг.

БДУ: ВЫХОДЗІМ НА СУВЯЗЬ

СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЬ НАРАДЗІЛАСЯ ДВОЙЧЫ

ДУМАЮ, з гэтых хлопцаў атрымаюцца добрыя спецыялісты. Бо яны ведаюць, чаго хочуць. І разумеюць, што вучыцца будзе нялёгка, таму рыхтуюцца да гэтага. «Тэорыя графаў і алгарытмаў», «САПР у машынабудаўніцтве», «Тэорыя паводова вылічальных машын і сістэм», «Асновы рэабілітацыі» — усе гэтыя і многія іншыя дысцыпліны, аб якіх мала хто меў нават агульнае ўяўленне, патрэбна будзе вывучаць. Вывучаць глыбока, грунтоўна: іх жа будучая спецыяльнасць «Механік. Матэматычныя спецыялізацыі».

З ДАГАВОРУ аб мэтавай падрыхтоўцы спецыялістаў на аснове прамых сувязей у БДУ імя У. І. Леніна: Праводзіць прафарэнтацыйную работу сярод навукова-адукацыйных школ, а таксама СПТВ.

— Ці ёсць уяўленне аб будучай спецыяльнасці? — перапытвае студэнт першага курса аддзялення механікі механіка-матэматычнага факультэта Анатоль Самасейка. — Так, ёсць. Ад бацькі, які працуе інжынерам на ВА «Інтэграл». А яшчэ перад паступленнем ён папярэдзіў мяне: «Будзе няпроста, падумай, ці здолееш. Калі не ўпэўнены, не бярыся».

— Не думаю, каб было вельмі цяжка, — дзеліцца сваімі ўражаннямі ад наведвання першых лекцый яго аднакурснік Андрэй Муха. — Яшчэ да паступлення ва ўніверсітэт паглыблена вывучаў матэматыку — скончыў школу з матэматычным ухілам. Я па-сапраўднаму палюбіў гэты прадмет. Напружаная работа мозга — зараз, здаецца, без гэтага немагчыма.

З ДАГАВОРУ: Арганізаваны падрыхтоўчы курс па прадметах уступных экзаменаў для навукова-тэхнічных агульнаадукацыйных школ і СПТВ, плануемых на вучобу ва ўнівер-

сітэт у парадку мэтавага набору.

— Чаму вы выбралі імя на данае аддзяленне?

— Каб быць добрым спецыялістам, патрэбна мець трывалыя веды, — упэўнены Пётр Дзяшкевіч. — Прыём на аддзяленне — 25 чалавек. А чым меншы набор — тым лепшыя веды можна атрымаць. Гэта і стала маім асноўным довадам.

На жаль, былі і прамыя супрацьлеглыя меркаванні. «Не люблю гісторыю, воль і пайшла туды, дзе яна — не прафілюючы прадмет», «Конкурс не надта высокі, было больш гарантыі паступіць», «Назва аддзялення гучыць прывабна» і г. д. Будаваць прагнозы, безумоўна, рана, але падумалася: «Наўрад ці стануць аўтары гэтых цытат матэматыкамі па прызначэнню». Проста атрымаюць неабходныя веды і будучы, як кажуць, несіць свой крыж. А творчасць, ініцыятыва? Аб гэтым няхай клапаціцца іншыя. Але, хто ведае, магчыма, усё атрымаецца наадварот.

З ДАГАВОРУ: Прыцягваюць спецыялістаў аб'яднаных да чытання лекцый, правядзення практычных і лабараторных работ, кіраўніцтва і рэцэнзавання дыпломных, а таксама да ўдзелу ў выхавальных мерапрыемствах.

Загадчык кафедры тэарэтычнай механікі і рэабілітацыі, дацэнт М. І. Казлоўскі перакананы, што ўсё залежыць ад саміх студэнтаў, а выкладчыкі сваю справу ведаюць добра. Сярод дзесяці супрацоўнікаў кафедры, якія выкладаюць спецыяльныя дысцыпліны, — два прафесары. Ды і астатнія таксама педагогі вопытныя, многія працуюць на факультэце не першы год. Да таго ж у вучэбным працэсе будучы ўдзельнічаць вядучыя спецыялісты аб'яднаных «Спектр» і «Гранат».

Чым усё ж абумоўлена адкрыццё на мехмаце новага

аддзялення? Дакладней, слова новага можна было б напісаць у двукоссі, бо, як трапіна кажуць у народзе, новае — гэта добра забытае старое. А тут і забыць як след не паспелі: толькі ў мінулым годзе факультэт выпусціў тых, хто паступаў на аддзяленне пяць гадоў назад. Больш набору не было. У «вярхах» спасаліся на цяжкасці з размеркаваннем (і гэта ў машынабудаўнічай рэспубліцы!) — і аддзяленне закрылі. Зараз на факультэце ўпэўнены, што праблема працаўладкавання больш існаваць не будзе.

З ДАГАВОРУ: Прыцягваюць студэнтаў на выхавальную работу ў вытворчым калектыве, распрацоўкі кіраўніцкіх рашэнняў, умовна аналізаваных і прагназаваных тэндэнцый развіцця аб'яднання, галіны.

— На чым заснавана такая перакананасць? — задумваецца М. І. Казлоўскі. — Па-першае, на тым, што мы ведаем, якіх спецыялістаў чакаюць на прадпрыемствах. Раней лічылася, што механік — гэта інжынер-механік, які, напрыклад, добра ведае тэхналогію металу, яго апрацоўку і г. д. Наш жа механік — аналітык. Ён павінен быць генератарам ідэй. І таму, перш чым весці прыём на аддзяленне, мы пабывалі ў АН БССР, на многіх прадпрыемствах рэспублікі, і з улікам пажаданняў іх кіраўніцтва склалі вучэбны план.

Па-другое, з некаторымі вытворчымі аб'яднаннямі (напрыклад, «Спектр», «Гранат») мы заключылі дагавор аб мэтавай падрыхтоўцы спецыялістаў на аснове прамых сувязей. Ім прадугледжана і чытанне лекцый спецыялістамі-практыкамі, і стварэнне навукова-вытворчых атрадаў, і арганізацыя тэхналагічнай, вытворчай і перадавой практыкі, і аказанне ўніверсітэту дапамогі ва ўмацаванні і стварэнні вучэбнай матэрыяльнай базы.

З ДАГАВОРУ: Прадстаўляюць універсітэту для выканання вучэбных праграм сучаснае абсталяванне і прылады ў цэхах і аддзелах аб'яднанняў; пры неабходнасці стварыць дадатковыя філіялы кафедры ўніверсітэта на вытворчых. Словам, прадпрыемствы заахочыць будучы самі ўдзельнічаць у падрыхтоўцы спецыялістаў для... сябе ж. Так што ўзмацненне выгады вядома. І кожны бок будзе старацца, каб найлепш выконваць свае дагаворныя абавязальнасці.

З. АЛЯШКЕВІЧ.

АДГРУКАТАУ на стыках рэк цягнік, і першакурснікам факультэта журналістыкі, ды і не толькі ім, была прадстаўлена першая магчымасць бліснучай свайго загартоўкай, выносівацыі і спрытам на палатках калгаса «Рассвет», што на Магілёўшчыне. «Бульба» — агульная назва гэтага вялікага выезду студэнтаў у калгасы. На самай справе іх рук чакалі і лён, і сена, і збожжа — работы хапала ўсялякай, выбіраць не даводзілася.

Пакуль былі ў полі, мырылася пра аўдыторыі і лекцыі, а зараз, калі вучоба стала надзённым клопам, «бульба» ўспамінаецца з добрай усмешкай. Там наладзіліся сяброўскія сувязі, пачаў стварацца калектыв.

НА ЗДЫМКАХ: член тэацый брыгады А. Скавін; нялёгкай справе — перагнаць цягнік; Д. Крайцову і А. Мартыненку давялося папрацаваць і на зямлі буртоў. Фота С. ГРЫЦА.

ПРЫЁМ ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Я б пайшоў на ФГП

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

камсамола, праўдзены таварыства «Веды», дэканата ФГП, праводзіць атэстацыю студэнтаў, дзе яны павінны прачытаць асноўныя тэзісы абраных імі тэм.

Філасофская, эканамічная, псіхалагічная, атэістычная, этычная, а таксама секцыя па пытаннях знешняй і ўнутранай палітыкі СССР і міжнароднага маладзёжнага руху прапануюць заняты ў форме семінараў, дыскусій.

АДДЗЯЛЕННЕ АРГАНІЗАТАРАў КУЛЬТАСВЕТРАБОТЫ прапануе магчымасць найбольш ярка раскрасіць свае творчыя здольнасці. Аддзяленне мае тры секцыі. Кіраўнік секцыі харэаграфіі М. В. Харламаў з'яўляецца таксама мастацкім кіраўніком шырока вядомага народнага ансамбля танца «Крыжачок» — лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі. Найбольш здольныя выпускнікі аддзялення могуць быць залічаны ў асноўны састав ансамбля.

Не адночы становіліся лаўрэатамі многіх гарадскіх, абласных і нават рэспубліканскіх конкурсаў-аглядаў самадзейных чытачоў слухачы аддзялення культуры мовы. Правільна гаварыць, лагічна будаваць сказы навучныя вас кіраўнік, рэжысёр народнага тэатра ўніверсітэта А. В. Вторава.

Секцыя тэатральнай рэжысуры пачне працаваць са студзеня. Яна прапануе сваім слухачам прайсці тэатрычны курс агульнай гісторыі тэатра.

конкурсах, якія праходзяць на ФГП і ва ўніверсітэце. Найбольш таленавітых запрашаюць працаваць пазаштатнымі фотакарэспандэнтамі газеты «Беларускі ўніверсітэт». Для вучобы на аддзяленні патрэбна мець уласны фотаапарат.

Праграма АДДЗЯЛЕННЯ ПАТРЫЯТЫЧНАГА І ІНТЭРАНАЦЫЯНАЛЬНАГА ВЫХАВАННЯ арыентавана на вывучэнне ленинскіх ідэй па ахове сацыялістычнай Радзімы, метады правядзення Усеагульнага паходу камсамольцаў і моладзі па месцах рэвалюцыйнай, багавой і працоўнай славы савецкага народа. Большая колькасць выпускнікоў аддзялення накіроўваецца на працу ў камсамольска-педагагічныя атрады, таму вялікая ўвага ўдзяляецца арганізацыі і правядзенню ваенна-спартыўных гульняў «Зарніца» і «Арлёнак», арганізацыі ваенна-патрыятычных аб'яднанняў для падлеткаў. Формы і метады гэтай работы выкладаюць заслужаны работнік культуры БССР, падпалкоўнік у адстаўцы А. С. Харэбін.

А вось слухачы АДДЗЯЛЕННЯ АРГАНІЗАТАРАў РАБОТЫ З ДЗЕЦЬМІ І ПАДЛЕТКАМІ маюць магчымасць прайсці практыку не толькі ў лепшых піянерскіх лагерах рэспублікі, але і на Чорным моры, куды ездзілі дзяўчаты з ФГП. На жаль, не давялося папрацаваць у лагеры на моры біёлагам і географам: перашкодзіла летняя практыка па спецыяльнасці. Гэта трэба мець на ўвазе тым, хто збіраецца вучыцца на аддзя-

Асаблівай папулярнасцю сярод студэнтаў ўніверсітэта карыстаецца АДДЗЯЛЕННЕ ТУРЫЗМУ І АХОВЫ ПРЫРОДЫ. Яно рыхтуе інструктараў-метадыстаў па турызму, арганізатараў турысцка-экскурсійнай работы, інструктараў лыжнага турызму. У працэсе навування слухачы здаюць нормы на значок «Турыст СССР» і могуць выканаць нарматывы трэцяга спартыўнага разраду па турызму. Вучоба на аддзяленні арганізавана сумесна з Беларуска-рэспубліканскім саветам па турызму і Беларуска-рэспубліканскім аховы прыроды. Кіруюць аддзяленнем старшы інструктар па турызму А. Ганчароў і дацэнт геафака Г. М. Базыленка.

Самым масавым па колькасці слухачоў з'яўляецца АДДЗЯЛЕННЕ АРГАНІЗАТАРАў ФІЗКУЛЬТУРНА-МАСАВАЙ І СПАРТЫўНАЙ РАБОТЫ. Яно рыхтуе грамадскіх інструктараў па спорту і спартыўных суддзяў. Асноўная ўвага ўдзяляецца праграма-нарматыўным пытанням Усеагульнага комплексу ГПА, метадычным асновам спартыўнай трэніроўкі, гігіены і ўрачэбнаму кантролю фізкультуры і спорту, планаванню работы спартыўных секцый, арганізацыі і судзейства спартыўных спаборніцтваў. На другім годзе вучобы будзе арганізавана трэнерская практыка, у ходзе якой слухачы састаўляюць метадычныя распрацоўкі і праводзяць заліковыя заняты.

Падрыхтоўка грамадскіх суддзяў вядзецца па ўсім відах спорту. Падрыхтоўка трэнераў — па дваццаці.

Тым, хто жадае авалодаць навыкамі хуткага пісьма, прапануем СЕКЦІЮ СТЭНАГРАФІІ. Шмат гадоў ёю кіруе У. Герасімаў.

Набор на аддзяленні факультэта грамадскіх прафесій працягваецца. Жадаючым дастаткова звярнуцца ў камітэт камсамола свайго факультэта ці ў дэканат ФГП (вул. Бабруйская, 9, пакой 61). Э. АНІСЕНКА, дэкан ФГП.

ІНТЭРВ'Ю ПЕРАД ВЕРШАМ

«Давайце спускацца на зямлю!»

Для тых, хто любіць паэзію і прозу, жывапіс, фатаграфію, літаратурную крытыку, сяброўскія шаржы, словам, усё, што можна назваць творчасцю з вялікай і нават невялікай літары, — сёння гасцінна расчыняе дзверы клуб «Майстроўня». Сама назва сведчыць аб тым, што людзі ў ім сабраліся няўрымлівых, цікавых і таленавітых. Хоць не ўсе яны яшчэ сапраўдныя майстры, ды ў нашай «Майстроўні» не толькі майструюць, а і вучацца тварыць.

Таму не хвалюся, дружа, калі ты пакуль што не дасканалы авалодаў словам, алоўкам, пэндзлем ці фотаапаратам. Заходзь данас у «Майстроўню».

Вядучы клуба
М. ДЗЯБЕЛА.

КАРОТКАЯ ДАВЕДКА. Алесь Бадак нарадзіўся 28 лютага 1966 года ў в. Туркі Ляхавіцкага раёна Брэсцкай вобласці. Пасля заканчэння Федзюкоўскай СШ паступіў на філалагічны факультэт БДУ імя У. І. Леніна. Друкаваўся ў рэспубліканскай перыядыцы, у калектывных зборніках «Вушны» і «Маладыя галасы», у альманаху «Дзень паэзіі». У 1989 годзе ў выдавецтве «Мастацкая літаратура» выхадзіць кніга яго вершаў «Будзень».

— А імя тваё з'явілася ў друку...

— У 1979 годзе, калі пачаў друкавацца ў «Піянеры Беларусі». Акрамя вершаў у школе я пісаў яшчэ і замалёўкі, нават нарысы спрабаваў. Таму і збіраўся спачатку на журфак. Своечасова зразумеў, што трэба выбіраць не толькі факультэт, але і — альбо журналістыку, альбо літаратуру.

— Ва ўніверсітэцкім літаб'яднанні «Узлёт» заўсёды пераважалі філолагі. І сёння на філфаку займаецца нямаля маладых літаратараў, але мне ўжо не раз даводзілася чуць пра крызіс «Узлёту».

— Развалілася літаб'яднанне пры «Чырвонай змене». Амаль не засталася іх пры

раённых газетах. У чым тут справа? Магчыма, сённяшняй моладзі мала займацца толькі літаратурнай дзейнасцю. Хочацца большага. Мы апынуліся перад пагрозай вымірання роднай мовы, перад стратай народам нацыянальнай самасвядомасці, перад вынішчэннем яго гістарычнай памяці. Так што не «узлятаць» трэба, час ужо апусціцца назад на нашу пакутную зямлю. Дарэчы, пра «Узлёт». Вярнуць веру ў яго тых, хто піша, зараз ужо цяжка. Сама назва яго нежак непрыкметна для многіх стала як бы сімвалам бестурботнасці і заспакаення. Многія лічаць, што «узлятаць» — гэта тыя, хто піша пра кветачкі і пра пчолкі. Сур'ёзна!

— Зараз шмат гавораць пра «Тутэйшых», прычым, выказваюцца самыя палярныя меркаванні...

— Ганьбачыць «Тутэйшых» звычайна тыя, да каго чуткі пра іх дзейнасць даходзяць «праз дзесятыя рукі». Вось і атрымліваецца, што «Тутэйшыя» чаго толькі ні хочуць і што толькі ні робяць. Не так

даўно, напрыклад, у мяне пыталіся, ці праўда гэта, што ў Мінску ёсць кафэ, у якім боюць усіх, хто не размаўляе па-беларуску? Абсурд! Вядома, але людзі вераць і — абураліся. Пасля, «Тутэйшыя» не любяць тыя, хто прывык жыць і працаваць па

прынцыпу «абы ціха».

А чаму б, скажам, не прывесці літаратурны вечар «Тутэйшых» у нашым універсітэце? Ці хаця б на філфаку. Каму, як ні філолагам патрэбна ведаць усё пра сённяшні літаратурны працэс. Упэўнены, пасля такога вечара нікому з прысутных не прыйшла б у галаву думка называць «Тутэйшых» нацыяналістамі ці яшчэ кім. Калі, вядома, не лічыць нацыяналістамі людзей, якія хочуць, каб беларусы размаўлялі на сваёй роднай мове, каб ведалі і паважалі сваю гісторыю.

— Ты верыш у станоўчае вырашэнне праблемы беларускай мовы?

— Пры ўмове, што тыя захады, якія зараз робяцца, — гэта толькі ўступ да вялікай праграмы.

— Хто твай любімы сучасны паэт?

— Люблю Юрыя Кузняцова. Люблю ранніх Вазнясенскага і Бардуліна. Люблю Алесь Рэзанаву і Уладзіміра Някляева. Люблю Анатоля Сыса.

— Як ты лічыш, чаму зараз

у чытачоў зніжаецца інтарэс да паэзіі?

— Бяда ў тым, што нашы паэты зараз неяк здрабнелі. Можна скласці выдатны зборнік з вершаў сучасных беларускіх паэтаў, а вось знайсці ў кнігарні выдатны асобнічак каго-небудзь вельмі цяжка. І калі ўжо тое было...

Паэзія павінна ісці наперадзе, прадбачыць і папярэджаць, а яна цягнецца заду і толькі адгукаецца на падзеі. Прычым, адгукаючыся, яна не пранікае ўглыб праблем, паказваючы ўсе іх бакі і супярэчнасці, а часцей за ўсё лянэва, а тое і палахліва топчацца на паверхні. Тая ж голая рыторыка, заклікі. І ўсё «мы» да «мы», калі ж ужо пачнем пісаць «я»? Дарэчы, пачытай Пушкіна, і ты ў яго знойдзеш вершы аб сённяшняй перабудове. І яны перажывуць яшчэ не адно пакаленне. А вершы нашых сучаснікаў?

Гутарку вяла
Ж. РАЖКО.

Душа

Расстралялі паэта
І цела вярнулі зямлі.
І на неба душу апусцілі
паспешна.
Але ўгору ўзляццей адно пылу
зажураны клін,
А душа засталася
У вершах.
А калі ты вершы схавалі ад
зроку людзей,
Падалася душа вандраваць
па краіне,
І, адкрытая свету, яна
адчувала мацней
І любоў, і нянавісць.
І ў мілай Айчыне.
Зарыдала душа
У пякельных слязах да краёў,
Закрычала душа прад
людзьмі на каленях:
— Што ж вы робіце з моваю
Вашых бацькоў і дзядоў!
Што ж вы так пагарджаеце
Вашым найменнем!
Здрыганулася неба.
Сарваліся спуджана і —
Зіхатлівых зоркі ўніз
паляцелі.

Толькі людзі не чуюць
Ні крыку, ні плачу, калі
Не адзета душа
І ні ў верш,
І ні ў цела.
Расстралялі паэта
І цела вярнулі зямлі.
У трыццаты гэта рабілі
паспешна.
Узлятай над Айчынаю
Пылу зажураны клін,
А душа заставалася
ў вершах.

Вершы пачынаюцца
з Радзімы
(Не са свежай рыфмы
ў галаве),
З той да болю роднай
і адзінай,
Што ў грудзях у кожнага
жыве.

Міхась СКОБЛА

У музеі

«Страчана...», «Страчана...»,
«Страчана...» —
Надпіс на кожным цэтліку.
З памяццю спячаю Спадчыну
Не збераглі мы цэлаю.
Комін над зрубам з пластыку
Тоіць цяпло няшчырае.
З пластыку нават ластаўкі
Вымерлі недзе ў выраі.
Гмахі да хмар будуючы,
Не збераглі мы цэркаўку...
Скемім, маўляў, у будучым

І па музейным цэтліку.
Праўды людской
супольніцы —
Кнігі Скарыны, Буднага,
Крыж Ефрасіні Полацкай...
«Страчана...», «Знікла...»,
«Згублена...»

Быццам драбнютка машына.
Бы калосок апошні.
Згублена песня матчына
Разам з сярпом на поўні.
Страчаны продкаў звычаі.
Пнецца мяшчанства, хоць

трэсні:
«Жыццём, маўляў,
пазычаным —
Казкай чужой і песняй!»

А па-над штучным прадзівам
Магнітафоннай стужкі
Мова далёкіх прадзедаў
Прасіцца ў нашы душы!
...Моўчкі стаяць над

спадчынай,
Быццам бы чым прыкуты,
З памяццю голай, спячаю
Людзі!

Рабы-манкурты!!

Давыд

Гарадзенскі

«Пі кроў!» — над радзімаю
меч,
І плачам заходзяцца хаты.
І Нёман з натоўпных плеч
Не скіне лядовыя латы.
Гараць вартавыя кастры,

На сценах пакрэктаюць
сходні,
Спяшаюць ад працы майстры
Пад сцяг старажытнай
Гародні.
За лёс панямонскіх далін,
Свайго не парушыўшы слова,
Даверыў палкі Гедымін

Сабрату з далёкага Пскова.
Славянскія коні не раз
Тапталі праслаўлены ордэн.
Аб гэтым без лішніх

прыукрас
Наваградак скажа і Одер.
Ды здрада з чужога мяшка
Рассыпала ў полі дукаты.
У спіну ўдар, спадзішка...
Не вернецца рыцар дахаты.
На ім між чужое травы
Не вырасце мята ці рута...

Чакаў яго Нёман сівы,
Чакала Давыда Бірута.
Аб той незабыўнай пары
Маўчаць старажытныя сцены.
На замкавай стромай гары
Блукаюць дзве юныя цені.

Бабруйская фіеста

Маё жыццё — мая карыда,
Дзе я — настольны матадор.
С. БАСУМАТРАВА.

Мне ў дзень народзін
падарылі
Даўгі, на цэлы калідор,
Чырвоны плашч і бандэрылы,
І цяпер — Тарэадор!

А бык — з вар'яцінкай, я —
без.
Мяне каханы не сустрэне,
І муза кінула зусім.
Быкоў знішчаю на арэне
Адважна я на страх усім.
Адных — на мяса і кансервы,
Другіх — на скуру і на здор...
Каго ж мы выпусцім на
фермы,
Скажы, паэтка-матадор?!

Еўрапейская слава

Чым адроджуся я пасля?...
Травінкай...
Лісткам зялёным...
Крынічнай кропляю?
А. ВОЛЬСКІ.
Мяне турбуе, не сакрэт,
Мая

У другім жыцці кар'ера.
Я кім вярнуся ў гэты свет?
Напалеонам?
Рабесі'ерам?
Мо папай рымскім?
Мо паслом у Гандурас ці
Нідэрландаў?
А мо (о божухна!) аслом?...
(Крычаць «І-а!» У мяне ж
гланды!)
Мо — скакуном у табуне?
А мо — паэтам?
Скажам, Броўкай?
Мяне чыталі хоць...
Ды не...
А можа — божаю кароўкай?
Ды раптам гримнула ў
акно —
Было чуваць на ўсю Еўропу:
— Ты будзеш жыць, Артур,
як Ной —
І пасля сусветнага патопу!

5 0 5!!!

На свеце шэсць мацерыкоў.
А я шукаю сёмы.
Прабач, прабач мне, Магелан.
Л. ДАЙНЕКА.

Між навукоўцаў гвалт і крык,
Бо прахадзімец нейкі,
Адкрыўшы сёмы мацерык,
Назваў — Зямля Дайнекі.
Прабач, прабач нам, містэр
Кук,

Бо гэта ж ён нядаўна
Прыбраў Аўстралію да рук
І ўмешвацца не даў нам.
І ты не гневайся, Калумб,
Што Статую Свабоды
Ён звёз у нейкі мінскі клуб
Без найвышэйшай згоды.
А твой праліў, пан Магелан,
Дзе плавае салака,
Занес у свой пірацкі план
Пад імем Ваўкалака.
Твае панішчыў астравы,
Шаноўны Берынг Вітус,
Лямантаваў: — Іду на вы!
Не злуйся, мой ты літасць!
Прабачце, РОС і Лапе-Руз,
Як быццам, вы славяне.
Мо па-зямляцку бела-РУС
Да берага прыстане...